ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Új folyam 3. évf. 9. szám | Ára: 200 Ft | Megjelenik havi egy alkalommal | 2020. június 19.

Zircen is megemlékeztek Trianon 100. évfordulójáról

A trianoni diktátum aláírásának századik évfordulójára szervezett megemlékezés harangzúgással vette kezdetét, *dr. Kőváry György* és *dr. Kőváry Györgyné* felsorolta az elcsatolt magyar városok neveit.

Emlékező beszédet *Kovács Attila* nyugalmazott református lelkész mondott, aki hangsúlyozta, az eltelt száz esztendő egyre inkább arra kell ösztökéljen bennünket, hogy visszatérjünk az Isten által kijelölt útra.

– Vissza kell térnünk az isteni alapokhoz, amely eddig megadta az európai népeknek is azt a kiváltságot, hogy demokráciában élhetnek. Imádkoznunk kell azokért, akik az ország vezetése szempontjából számítanak, akik a magyar nemzet érdekeit tekintik szem előtt valónak, akiknek a szívében-lelkében bátorság van a jövőre nézve, szembeszegülnek akár a nagyhatalmi szándékkal is – tette hozzá a szónok.

Zirci Országzászló Alapítvány által szervezett ünnepségen közreműködött *Csaba Lilla* és szavalatával *Wittmann György*. Az emlékező szervezetek – közöttük a térség több önkormányzata – elhelyezték koszorúikat az Országzászló Emlékműnél, a történelmi egyházak képviselői áldást mondtak a nemzetre.

A koszorúzók csoportképe a zirci Országzászló Emlékműnél

Trianonnal kapcsolatos írások és a Zirci Országzászló Alapítvány centenáriumi kiadványai a 9-10-11. oldalon.

Fejlesztés a biztonságosabb közlekedésért

Május végén kezdetét vette az Alkotmány utca közlekedésbiztonsági célú átalakítása Zircen. A városközpont forgalmi rendje a fejlesztés idejére megváltozott.

Zirc Városi Önkormányzat 497,5 millió forintos támogatást nyert el a „Fenntartható közlekedésfejlesztés Zircen” című komplex közlekedésfejlesztési projektjére. Ennek legnagyobb eleme a meglévő kerékpárút és Kardosrét városrész között épülő kerékpárút, melynek kapcsán a munkaterület átadása már megtörtént.

Az Alkotmány utca felső szakasza egyirányúvá vált, a kivitelezés üteme szerint pedig szakaszosan egy forgalmi sávra szűkül

A projekt másik jelentős lakossági igényt kielégítő része egy közlekedésbiztonsági fejlesztés, amelynek május végén vette kezdetét a kivitelezése: a jelentősen megnövekedett gépjárműforgalom miatti gyakori torlódások meg fognak szűnni azáltal, hogy az Alkotmány utca és a 82-es főút kereszteződésében külön jobbra és balra kanyarodó sáv kerül kialakításra. Megtörténik továbbá az Alkotmány utca csapadékvíz-elvezető rendszerének korszerűsítése, parkoló épül, autóbuszöblöt alakítanak ki, megvalósul két gyalogátkelőhely kiépítése.

A kivitelezési munkák elvégzésére lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményeként a STRABAG Építő Kft. végzi el az építési munkákat nettó 60,3 millió forintos áron. *(Folytatás a 3. oldalon)*

EGY SZÖVEVÉNYES ÉLETÚT ZIRCI SZÁLLAL

A zirci Felső temetőben nyugszik dr. Förster Kálmán, Salgótarján első polgármestere, a felvidéki Poprád korábbi polgármestere, akinek a sorsát meghatározta Trianon. Szövevényes életútját *Répás József* zirci helytörténeti kutató dolgozta fel Mesélő Múlt rovatunkban. (11. oldal)

A hősökről járvány idején sem feledkeztek meg

A továbbra is fennálló veszélyhelyzetre való tekintettel szűk körben szervezte meg Hősök-napi megemlékezését a Zirci Egyházközség és a Zirci Országzászló Alapítvány.

A virágokkal körülölelt Hősök-emlékművénél *Wittmann György* bensőséges szavalattal adózott a katonák emlékének, majd *Imrefi Mór* plébános atya (képünkön) közös imádságra hívta az emlékezőket a világháborúk áldozataiért, családjukért, nemzetünk békéjéért és jólétéért.

Ezt követően az emlékezők elhelyezték koszorúikat az emlékmű talapzatánál: *Dr. Kovács Zoltán*, térségünk országgyűlési képviselője, Zirc Városi Önkormányzat részéről *Ottó Péter* polgármester és *Hellebrandt Ferenc* alpolgármester, a Zirci Országzászló Alapítvány képviseletében *Máj János* elnök, *Bittmann Károly* titkár és *dr. Kőváry György*, a Zirci Egyházközség nevében Imrefi Mór plébános, közreműködőként pedig Wittmann György. *(kg)*

VIRÁGOS MAGYARORSZÁG VERSENY: MAGÁNSZEMÉLYEK PÁLYÁZHATNAK

2020-ban sem marad el hazánk évtizedes hagyományokkal rendelkező környezetszépítő versenye, a Virágos Magyarország, amelyben idén a virágos balkonok és előkertek mérik össze szépségüket.

Ebben az évben a megszokottól eltérően nem a helyi közösségek és önkormányzatok, **hanem magánszemélyek pályázatait várjuk** hazánk legrégebbi, egyben legnépszerűbb környezetszépítő versenyében.

Az idei megmérettetés célja, hogy megmutassuk, milyen szépek az ország balkonjai és előkertjei, és milyen sokan tesznek azért, hogy saját környezetük szebb és vonzóbb legyen. Pályázni összesen 6 db balkonkerti/előkerti fotóval és egy legfeljebb 400 karakteres leírással lehet, 2 kategóriában („Legvirágosabb balkon” és „Legvirágosabb előkert”).

A fotókat július 1-jéig várjuk
a palyazat.viragosmagyarorszag.hu weboldalon a regisztrációt követően. Nemcsak a szakmai zsűri által legjobbnak ítélt pályaművek beküldői kapnak értékes kertészeti utalványokat, de a közönség kedvencei is elismerésben részesülnek.

A pályázattal kapcsolatban minden lényeges információ megtalálható
a palyazat.viragosmagyarorszag.hu weboldalon.

Virágos Magyarország Szervező Bizottsága

Kedves Olvasóink!

2020. június 16-tól a zirci Városi Könyvtár ajtaja újra nyitva, az alábbiak szerint:

- **Maszkban és kézfertőtlenítés** után léphetnek be az olvasói terekbe
- Egyszerre **4 olvasó** tartózkodhat a könyvtárban és maximum **30 percig**
- Ügyeljenek a **másfél méteres távolság** betartására
- Helyben használatra továbbra sincs lehetőség (internethasználat, újságolvasás)

Kérjük a szabályok betartását!

Nyitvatartás:

Kedd:	10-16 óra
Szerda:	10-16 óra
Csütörtök:	**10-18 óra**
Péntek:	10-16 óra

ELEKTRONIKAI HULLADÉK-GYŰJTÉS

A Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ elektronikus hulladékot gyűjt Zircen, az Idősek Klubjában /Bajcsy Zs. u. 9./ **2020. június 27-ig** hétfőtől csütörtökig 7.30 és 16.00, pénteken 7.30 és 13.00 óra között. További információért érdeklődni a **06 20 421 3722** telefonszámon lehet.

VÉRADÁS

Zirc, Művelődési Ház (Alkotmány u. 14.)
Június 26. (péntek) 14.00–18.00

ZIRC ÉS VIDÉKE PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Felelős kiadó: Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB (8420 Zirc, József A. u. 1.) **Adószám:** 15569499-1-19
Telefon: +36 88/593-810 **E-mail:** zivi@zirckultura.hu
ISSN szám: ISSN 1215-4156 (Nyomtatott), ISSN 2631-0163 (Digitális)

Szerkesztő munkatársak: Kelemen Gábor, Csaba Lilla

Az újság példányonkénti ára: 200,- Ft. Előfizetési díj félévre (12 lapszám) 2.400,- Ft, egy évre (24 lapszám) 4.800,- Ft.
Megrendelhető a kiadónál, a www.zirckultura.hu honlapról letölthető formanyomtatvány kitöltésével.

Ösztöndíjpályázat, napközis tábor, beruházások

Kiírta középiskolásoknak szóló ösztöndíjpályázatát az önkormányzat és idén is megszervezi a nyári napközis tábort alsó tagozatos diákok számára. Folyamatban lévő projektekkel kapcsolatos döntések is születtek.

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének hatáskörét a kihirdetett veszélyhelyzetben, a katasztrófavédelmi törvény alapján a polgármester gyakorolja, így a képviselő-testület összehívására március 11. napja óta nincs lehetőség. *Ottó Péter* polgármester a szükséges döntéseket a képviselők véleményének, javaslatainak figyelembevételével hozta meg.

Zirc Városi Önkormányzat a Zirc városban állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, az általános iskola 1-4. osztályába járó gyermekek részére, a gyermekek biztonságos elhelyezése és napközbeni ellátása érdekében a nyári tanítási szünet idejére, a június 29. és augusztus 31. közötti időszakra „Önkormányzati Nyári Napközis Tábor”-t szervez. Az ellátás egy főre eső napi díja 1500 forintban került meghatározásra, úgy, hogy a jelentkezés szerinti teljes időtartamra eső térítési díj összegét június 25-ig meg kell fizetni. Húsz napnál nagyobb igény esetén fizetési könnyítés kérhető, ebben az esetben gyermekenként a 20 napi ellátás térítési díját június 25-ig, a fennmaradó részt július 15-ig kell megfizetni. A díj nem tartalmazza a lebonyolító intézmények által szervezett programokon felmerülő költségeket, ezeket a gyermek törvényes képviselőjének kell megfizetnie. A tábort a Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ és a Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB bonyolítja le, a helyszín pedig az Alkotmány utcai Művelődési Ház lesz.

A középiskolai tanulmányi ösztöndíjpályázat második félévi kiírásáról is döntött Zirc város polgármestere. A pályázati kiírás azóta közzétételre került, június 19-ig adhatják be pályázatukat az állandó zirci lakosú, középfokú iskolarendszerben, nappali tagozaton tanuló diákok, akik a legutóbbi félévben legalább 4,70-es tanulmányi átlagot produkáltak.

Elfogadásra került a város 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámoló, amely megküldésre kerül a Veszprém Megyei Kormányhivatalnak.

Folyamatban lévő projektekkel kapcsolatos döntések is születtek, így elbírálásra kerültek az „Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása” projekt keretében a kivitelezésre beérkezett ajánlatok és kiválasztásra került a vállalkozás a Kossuth utcát és Köztársaság utcát érintő járdafelújításra. A műszaki ellenőrzési feladatokra is kiválasztotta a vállalkozót az önkormányzat. Egy másik projekt, az Önkormányzati étkezetési fejlesztések támogatása keretében a Köztársaság utca 3. szám alatti konyha napelemes rendszerének telepítésére is kiválasztásra került a vállalkozás a beérkezett ajánlatok elbírálását követően. A „Komplex turisztikai fejlesztés Zircen” projekt esetében a városközponti parkoló kivitelezőjének kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás során közbenső döntés született a beérkezett ajánlatok érvényességéről, érvénytelenségéről, valamint a legkedvezőbb ajánlatot adó vállalkozás előírt igazolások benyújtására vonatkozó felkéréséről.

Zirc város polgármestere a „Zirc Város Közoktatásáért” kitüntetés adományozásáról is döntött. Az idei évben három pedagógus részesült az elismerésben: *Hofferné Jeskó Friderika*, a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola pedagógusa, *Fátyol Ella* ötvösművész, a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola tanára és *Holecz Tibor József*, a PSZC Reguly Antal Szakképző Iskolája és Kollégiumának történelem szakos tanára.

Fejlesztés a biztonságosabb közlekedésért

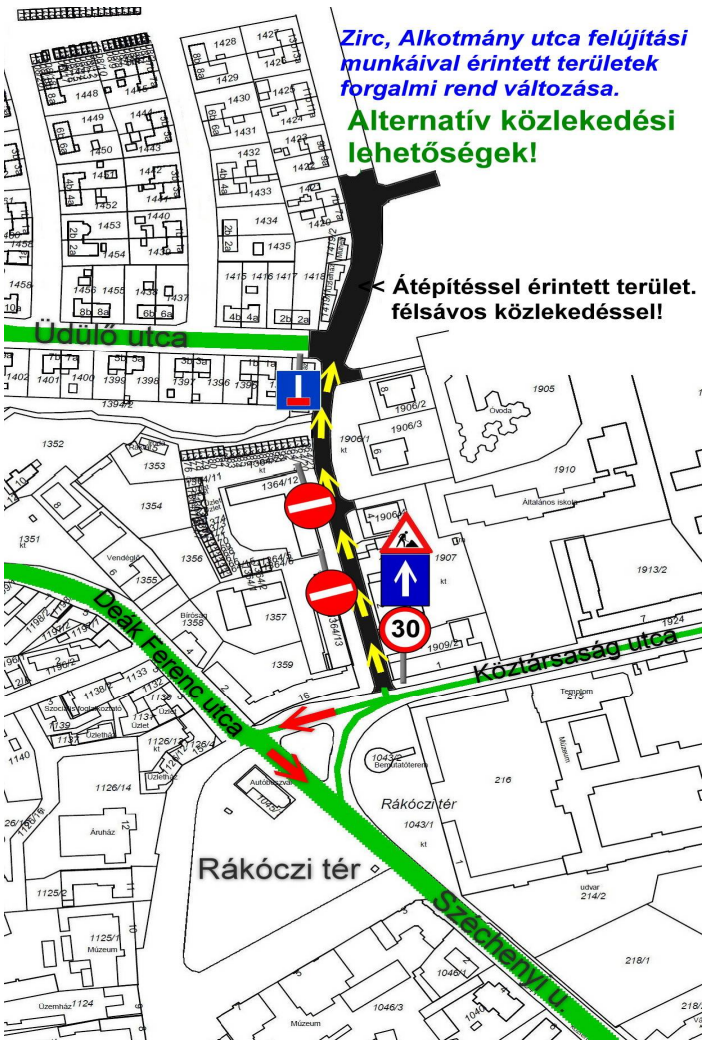
(Folytatás az 1. oldalról)

A fejlesztés következtében bevezetett forgalmirend-változás a város más területeit is érinti. Az Erdőkalja lakótelepről, valamint az Alkotmány utca irányából a városközpont, illetve Győr és Veszprém felé történő járművel való közlekedés a szintén egyirányúsításra kerülő Zrínyi utcán keresztül a Deák Ferenc utca, valamint egyéb irányokban lehetséges, amiről térképes tájékoztatást adott ki az önkormányzat (jobbról) és természetesen táblák kihelyezésével is segíti az eligazodást.

A munkálatok előreláthatólag őszig fognak tartani. *Ottó Péter* polgármester a kivitelezés idejére a közlekedők türelmét, megértését és támogató hozzáállását kéri.

Dr. Kovács Zoltán, térségünk országgyűlési képviselője, Ottó Péter polgármester és Hellebrandt Ferenc alpolgármester közös bejárást tartott a fejlesztéssel érintett munkaterületen

Segítik a diákokat, mint szülő a gyermekét

A „Zirc Város Közoktatásáért” önkormányzati kitüntetések és a Veszprémi Tankerületi Központ által adományozott „Lámpás-díj” átadására került sor a Városházán a Pedagógusnaphoz kapcsolódóan.

A továbbra is fennálló veszélyhelyzet miatt elmaradt a pedagógusnapi ünnepség, a „Zirc Város Közoktatásáért” szakmai elismerések átadására szűkebb körben került sor.

– Egy piciny, parányi, szemmel láthatatlan vírus, néhány hónappal ezelőtt, bár nem pedagógus, hatalmas leckét adott mindnyájunknak. Ennek következtében ezt a mai jeles eseményt sem tudjuk a korábbi, megszokott módon ünnepelni – mondta köszöntő gondolataiban *Varga Zita*, az Emberi Kapcsolatok Bizottság elnöke. A szakma képviselőjeként hangsúlyozta, a mostani helyzetben még nagyobb felelősség hárul a pedagógusokra, hogy stabilitást, kapaszkodót, útmutatót tudjanak nyújtani a diákoknak.

Varga Zita bizottsági elnök köszöntője

„Tanárnak lenni hivatás, hiszen nemcsak az a feladata, hogy leadja az anyagot, hanem nevel, kíséri a diákok fejlődését, oltja tudásszomjukat, kiaknázza képességeiket, felkészítve őket az életre. A pedagógusok a tudás mellett erkölcsi tudnivalókat is igyekeznek átadni a gondjaikra bízott gyermekek számára, ápolják lelküket, összetartó közösségeket formálnak és vezetnek. A jó tanár segíti a diákjait, mint szülő a gyermekét. Ha kell, megvigasztalja és reményt nyújt neki, ha szükség van rá, fegyelmez, és dicsérni sem mulaszt el” – mondta Varga Zita. Hozzátette, dicséretet nemcsak a diákok kapnak, hanem az arra érdemes pedagógusok is: a „Zirc Város Közoktatásáért szakmai kitüntetés azon személyeknek adományozható, akik kimagasló szakmai munkájukkal, vagy egész életművükkel elismerést szereztek, és ennek révén a város értékeit növelő eredményt értek el, hozzájárulva Zirc hírnevének öregbítéséhez.

Örömét fejezte ki, hogy az idei évben három pedagógusnak is átadhatják ezt a kitüntetést: *Hofferné Jeskó Friderika*, a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola pedagógusa, *Fátyol Ella* ötvösművész, a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola tanára és *Holecz Tibor József*, a PSZC Reguly Antal Szakképző Iskolája és Kollégiumának történelem szakos tanára részesült elismerésben. Ebből az alkalomból egy másik kitüntetés átadására is sor került, *Pergerné Gasparics Ágnes*, a nagyesztergári Ányos Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola intézményvezető-helyettese „Lámpás-díjat” vehetett át Zircen a Veszprémi Tankerületi Központ vezetőségétől.

A kitüntetésben részesülők: Holecz Tibor, Fátyol Ella, Pergerné Gasparics Ágnes, Hofferné Jeskó Friderika

A „Zirc Város Közoktatásáért” kitüntetésben részesülőket a képviselt intézménynek megfelelően az iskolaigazgatók, *Burján István*, *Balázsné Györek Zsuzsanna* és *Horváth Attila* méltatták, az elismerő okleveleket pedig *Ottó Péter* polgármester és Varga Zita, az Emberi Kapcsolatok Bizottságának elnöke adta át. A Veszprémi Tankerületi Központ által adományozott „Lámpás-díjat” *Szauer István* igazgató és *Hontai-Cziráki Marianna* szakmai igazgatóhelyettes nyújtotta át, a pedagógusi méltatást pedig Varga Zita ismertette.

A méltatásokat a következő oldalon ismertetjük.

Pohárköszöntőt *dr. Kovács Zoltán*, térségünk országgyűlési képviselője mondott. Először is gratulált az elismerésben részesülőknek. Hangsúlyozta, hogy a tanév második féléve a járványhelyzet miatt komoly együttműködést, kihívást jelentett a pedagógusoknak és a szülőknek egyaránt. A pedagógusoknak egy kontaktus nélküli tanítást kellett megvalósítaniuk, és a szülők számára is új helyzet állt elő, hiszen részben diákká, részben pedig pedagógussá kellett válniuk otthon. Minden nehézség ellenére azonban úgy látja, eredményes volt a tanév. Valamennyi kitüntetett pedagógus kapcsán kiemelte, hivatkozva az elhangzott laudációkra, hogy első volt számukra a diákokhoz fűződő viszony, hiszen arra tettek esküt a diploma átvételekor, hogy jó tanítványokat nevelnek. Az igazi pedagógus pedig az, aki a tehetséges és a kevésbé tehetséges diákból is a legtöbbet hozza ki – mondta dr. Kovács Zoltán, majd emelte poharát valamennyi pedagógusra, jó pihenést kívánva számukra a közelgő nyári szünetre.

Dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő pohárköszöntője

Példakép diáknak és pedagógusnak

Hofferné Jeskó Friderika pedagógusi pályáját Baranya megyében kezdte, sanyarú körülmények között élő és tanuló kisdiákok megsegítésének érdekében gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat is ellátott. Előző munkahelyén, Kisbéren is elismert pedagógusnak számított. 1996. január 1-jétől kezdetben a Békefi Antal Általános Iskola nevelője, majd az összevonást követően a Reguly Antal Általános Iskola osztálytanítója volt nyugdíjazásáig. Számtalan továbbképzésen bővítette tudását. Munkáját mindig is körültekintően végezte, az óráira való felkészülést a lelkiismeretesség, a lényegre törés, a gyermekekkel szemben támasztott igényesség jellemezte. Ötletes, a hagyományos és a digitális oktatást ötvöző módszereivel felkeltette a diákok érdeklődését. Többször aktívan részt vett az iskolai és az egész várost érintő rendezvények szervezésében. A kevésbé motivált gyerekeket is motiválttá tudta tenni, melynek ékes bizonyítéka az a felejthetetlen március 15-ei városi ünnepség, melyet az akkori osztályával készített. Zirc egész lakossága számára színessé, élvezetessé tette a magas színvonalon előadott „Márciusi ifjak" színdarabbal az ünnepséget. Egyik évben az Aradi vértanúk emlékére összeállított műsora is a megható, felemelő, felejthetetlen jelzőket kapta, sok polgár máig emlegeti a szép pillanatokat. Egész tanítói pályáját végigkísérő páratlan szakmai hozzáállásával meghatározta számos tanítványának későbbi sorsát. Sokan az ő munkásságából merítettek ihletet élethivatásuk megválasztásakor, lettek szintén tanítóvá. Nemcsak kisdiákokat, hanem főiskolai hallgatókat is mentorált. Olyan normákat és értékeket vitt az oktatási módszertanába, melyek hosszútávú iránymutatást adtak a gyermekek szellemi fejlődésének. Sok éven vezetett magyar irodalmi szakkört, tanítványai kimagasló eredményeket értek el prózai- és versmondó versenyeken. „Több mint négy évtizeden át tartó, kiváló pedagógusmunkájának középpontjában a diákok személyiségfejlesztése állt, aminek köszönhetően nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy városunk értékes, közösségért tenni akaró polgárokkal gyarapodjon. Példás, igényes munkavégzése, humánuma, őszinte, nyílt, kollégákat, diákokat mindig tiszteletben tartó emberi magatartása követendő példaként állítható más pedagógusok elé" – hangzott el a méltatásában.

Szakmaszeretet, igényesség, pontosság

Az erdélyi születésű *Fátyol Ella* pedagógus 1993-ban települt át Magyarországra. Nyolc éven át a Veszprémvarsányi Általános Iskolában tanított. 2001. augusztus 16. óta a zirci III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola művész-tanára. Szakmai tanárként népművészetet, festő szakmai gyakorlatot, elméletet, rajz-festést, tűzzománc-technikákat tanít, illetve kipróbálta magát rajz és vizuális kommunikáció tantárgy oktatásában is. Többször volt művészeti tagozatos osztályok osztályfőnöke. Évente két-három kiállítást szervezett és rendezett, emellett olyan művészeti akciók fűződnek a nevéhez, mint az Action Art a Veszprémi Gizella Napokon, falfestési akciók hosszú sora, fény-árnyék installációk megalkotása a zirci Bagolyvárban, Porván és Veszprémvarsányban. Éveken keresztül az összefüggő nyári szakmai gyakorlat is az ő szervezése alatt működött. Egyik látványos munkája Zirc másik középiskolájával együttműködve a festőműterem homlokzati részének festése, mozaikok megalkotása, burkolása. A helyi vállalkozások felkérésére készült tűzzománc-kiállításai éveken át rendkívül népszerűek voltak a közönség körében. Aktív résztvevője volt továbbá a zirci kórház dekorálási munkáinak is. Tanítványai országos és területi versenyek nyertesei, helyezettjei, eredményes résztvevői az Egri zománcművészeti Biennálénak, a keszthelyi Helikon ünnepségeknek és számtalan kiállításnak, programnak. Diákjai közül többen végeztek formatervezőként Németországban. Munkájának alapvető eleme a gyermek- és szakmaszeretet, igényesség, pontosság, elhivatottság, tapintat. Fejlett empatikus készségének, toleranciájának és érzelmi intelligenciájának köszönhetően – melyek felelősséggel és igazságérzettel párosulnak – mindig a tanulók, a gyermekek érdekeit tartotta a legfontosabbnak. Időt nem kímélve, tanításon kívül is foglalkozik a tehetséges tanulókkal, felkészíti őket a tantárgyi megmérettetésekre. „A szakmailag jól felkészült, saját fejlődésére is igényes, alkotó pedagógus a művészeti képzés elindulása óta tagja a művészeti tantestületnek, sokat tett az iskoláért és tanítványaiért is. Észrevételei, tanácsai mögött nagy szakmai tudás, pedagógiai tapasztalat, emberi bölcsesség, és talán a legfontosabb, jó szándék húzódik" – hangzott el a méltatásában.

A történelem iránti érdeklődés felkeltése

Holecz Tibor József 1987. augusztus 15-től dolgozik Zircen, az akkor még Mezőgazdasági Gépszerelő Szakközépiskola történelemtanáraként indult pályafutása. Akkoriban a kezdő pedagógust sokszor rögtön a „mélyvízbe" dobták, így ő is egyből osztályfőnök lett. Történelemtanárként igyekszik példát mutatni az egyetemes emberi értékek tekintetében. Foglalkozását nemcsak munkának, hanem hivatásnak is tekinti. A tudatos szakmai fejlődés, az önképzés mindig fontos volt számára, így a tanári diploma megszerzését követően, a munkája mellett egyetemi végzettségre is szert tett és elvégezte a közoktatási vezetőképzést. A szakképző iskola mellett 1993 és 2005 között a III. Béla Gimnáziumban is tanított nappali és levelező tagozaton. Öt éven át a megye több középiskolájában az érettségi vizsgákon elnöki tevékenységet is folytatott. Szakmai munkájának elismeréseként több éven át vezette az iskola humán munkaközösségét, lelkiismeretesen mentorált kezdő, gyakornok kollégákat. A tanári pályafutása során rendszeresen és eredményesen készített fel diákokat tanulmányi versenyekre, vetélkedőkre, voltak közöttük megyei győztes és országos versenyekre bejutott tanítványok is. Mindemellett aktív részt vállalt az iskolai műsorok megszervezésében. Munkája sokszínűségét bizonyítja tudásmegosztó-segítő tevékenysége is. Rendszeresen tartott beszédeket történelmünk jeles napjaihoz kapcsolódó megemlékezéseken. A Rákóczi Szövetség helyi csoportjának vezetője, elnöke volt. 2011 óta állandó résztvevője a Kárpát-medencei Történelem Tanár Tábornak, ahol sok hasznos, magas színvonalú előadást hallgatott, illetve tartott. A tábor előadói közül sok híres kutatót hívott Zircre előadást tartani. „A közel harmincéves pedagógiai, szakmai munkája, hivatása gyakorlása során mindig arra törekedett, hogy a történelem ne csak egy kötelező tantárgy legyen az iskola falain belül. Igyekezett felkelteni az érdeklődést múltunk eseményei iránt, és a történelem bemutatását kiterjeszteni az osztályterem falain kívül. Pedagógiai munkája részének tekinti hazánk történelmének, a múlt eseményeinek bemutatását, felélesztését, illetve annak bizonyítását, hogy a történelemmel nemcsak a tankönyvekben találkozhatunk, hanem ott van a művészetekben, megemlékezéseinkben, a mindennapjainkban is, hatással van a létezésünkre" – hangzott el a méltatásában.

Az esélyegyenlőség elkötelezett híve

Pergerné Gasparics Ágnes a főiskola elvégzése után a Nagyesztergári Általános Iskolában kezdte pedagógusi pályáját, és a mai napig itt neveli, tanítja az alsós kisdiákokat. Tanulmányait azonban nem hagyta abba: 1996-ban német nyelvoktató tanító, majd 1998-ban felsőfokú drámajáték-vezetői szakképesítést szerzett. 2013-ban közoktatási vezető pedagógus szakvizsgát tett. Számtalan továbbképzésen való részvétellel, önképzéssel törekedett a szakmai megújulásra, ismereteinek bővítésére. Átlagon felüli munkabírása, jó szervezőkészsége – a tanítás-nevelés mellett – kirándulások, műsorok, versenyek, vetélkedők szervezésében, pályázatok írásában, iskolai dokumentumok elkészítésében is megnyilvánul. Mindezt kezdetben osztályfőnökként, majd munkaközösség-vezetőként, diákönkormányzatot segítő pedagógusként, 2013-tól pedig intézményvezető-helyettesként teszi. Az elmúlt 30 évben pedagógiai és vezetői munkájában az elsődleges hangsúlyt a gyermekek sokoldalú személyiségfejlesztése kapta. Ennek érdekében tapasztalatát, tudását mindig szívesen osztja meg kollégáival, segíti, támogatja szakmai munkájukat, előrehaladásukat. „Az oktatás-nevelés területén az esélyegyenlőség megteremtésének elkötelezett híve, aki minden igyekezetével azon dolgozik, hogy a tehetséges diákokat versenyeken, pályázatokon való részvételre készítse fel, a tanulásban lemaradókat pedig felzárkóztassa. Diákjaiban az értéket, a tehetséget keresi, fejleszti" – hangzott el méltatásában.

Folyamatosan térnek vissza a gyermekek a zirci óvodába és bölcsődébe – az intézmény megszépült, tanösvény létesült

Május 25-től újra kinyithattak a vidéki óvodák és bölcsődék, így a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde is fogadhatta a gyermekeket. Ezt megelőzően ügyeleti rendszerben működtek, és bekapcsolódtak a város szociális ellátásába, mindemellett környezetszépítő tevékenységet is folytattak. A napokban a gyerekek birtokba vehették az új óvodai tanösvényt is.

– A járvány térnyerésével intézményünk működése is változatos időszakon ment keresztül. A szülők a médiában megjelenő hírek hatására először nagyon megijedtek, így kezdetben mindenki otthon tartotta a gyermekét, egy jó ideig nem is volt igény ügyeleti ellátásra. Ebben az időszakban bekapcsolódtunk a maszkvarrásba, ebédkiszállításba és fertőtlenítési, takarítási munkálatok zajlottak az intézményen belül. A kollégák zárt csoportokban tartották a kapcsolatot a szülőkkel, aminek az volt az elsődleges célja, hogy egyéni élethelyzeteikben, mentális aktivitásuk megőrzésében, nevelési kérdésekben nyújtsanak segítséget, továbbá biztosítsák a korosztályhoz igazodó differenciált képességfejlesztést és az iskolaelőkészítő tevékenységet – tekint vissza *Kovács Mónika* intézményvezető arra az időszakra, amikor szünetelt a nyitvatartásuk.

Április 20-a körül már megfogalmazódott a szülők ügyeleti csoport iránti igénye, a csoportok létszáma szépen, folyamatában nőtte ki magát: kezdetben egy, a végén pedig már négy csoport működött öt-öt fővel az előírásoknak megfelelően. Május 25-én alig több mint húsz gyermekkel indultak újra, amely létszám hétről hétre a duplájára emelkedett, mára pedig már meghaladja az ötven százalékot a kihasználtság: 121 kisgyermeket látnak el óvodai szinten, a bölcsődében pedig 20 fő körül alakul a létszám.

– Amikor a helyzet lehetővé tette, nekiláttunk az óvodai udvar karbantartásának, játszóelemek lefestésének, ami alapvetően a nyári leállásra korlátozódó munkafolyamat lett volna, de folyamatos nyitvatartás mellett ezt ilyen intenzitással nem tudjuk elvégezni, ezért előrementünk egy kicsit az időben – sorolja a további elvégzett feladatokat az intézmény vezetője. A fenntartó döntésének értelmében a bázisintézményben nem lesz leállás nyáron. Kovács Mónika azt is elmondja, hogy a nevelési intézmény igényfelmérést készít a szülők körében, ennek megfelelően alakítják majd ki a csoportbeosztásokat. Egyelőre úgy tűnik, bölcsődei szinten a júliusi-augusztusi időszakban is magas lesz az igénybevevők köre.

Az óvintézkedéseket illetően a Nemzeti Népegészségügyi Központ iránymutatásai alapján járnak el, ha a veszélyhelyzet visszavonásra került, a higiénés szabályok betartását továbbra is alkalmazni fogják, ilyen a fertőtlenítés, a távolságtartás, a gyerekektől pedig a gyakoribb kézmosást várják el.

Elsősorban a késő tavasz, kora nyári időszak az, amikor a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde bővelkedik közösségi programokban, ezeket azonban a járványhelyzet felülírta. Elmaradt a néhány évvel ezelőtt beindított családias hangulatú óvodai gyermeknap és a térség óvodáinak meghívásával lezajló Hangyaboly Sportnapot sem tudják idén megtartani. Az év végi kirándulások sajnos szintén a hiányzó programok sorát gyarapítják, a ballagást – mert bizony az ovisok között is vannak, akik búcsúznak – családias körben, csak a búcsúzók körében tartják meg, a hagyományos évzárók most elmaradnak.

Az intézményvezető végül örömmel újságolja, hogy elkészült az „Apró talpak” óvodai tanösvény az udvaron, melyet egyrészt az „Ön választ, mi segítünk” közösségi aktivitást célzó pályázaton elnyert forrásból valósítottak meg, másrészt önerő segítségével alkalom nyílt a projekt kibővítésére, ehhez a szülőktől is kaptak értékes felajánlásokat. Az összefogásnak köszönhetően egy olyan interaktív játékokkal felszerelt játszóudvar elemei készültek el, amelyek a természet megismerésére hívják, környezettudatosságra nevelik a 250 fős gyermekközönséget. A projektről bővebben lenti keretes írásunkban olvashatnak.

Kovács Mónika legújabb fejlesztésüket is bemutatta: elkészült az „Apró talpak” óvodai tanösvény, melyet pályázati forrásból, önerőből és szülői összefogással valósítottak meg

Apró talpakkal nagy lépés a természet megismerése felé

– Az óvoda közösségében kép élt egy udvarról, melynek átható zöldje, madárdala, természetes anyagokból készült játékai minden gyermeket elvarázsolnak. Az elképzelések találkoztak az „Ön választ, mi segítünk” közösségi aktivitás szervezőinek célkitűzéseivel – mondta el érdeklődésünkre *Kovács Mónika*, a fejlesztést megvalósító intézmény vezetője. – Különösen aktuális téma ez napjainkban, hiszen a gyermekek nagyrészét autóval hozzák az óvodába. Már igen kicsi korban nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a gyerekek ne veszítsék el az összhangot a természeti környezetükkel. Nagyon fontosnak tartjuk a fenntarthatóság népszerűsítését, a környezettudatos gondolkodás kialakítását – tette hozzá. A pályázat nyomán egy olyan interaktív játékokkal felszerelt játszóudvar elemei készültek el, amelyek a természet megismerésére hívják a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde 250 fős gyermekközösségét. Az óvodások játékos formában szerezhetnek ismereteket a madarak testfelépítéséről, táplálkozásáról. Az intézmény rendszeres kapcsolatot ápol *Barta Zoltán* ornitológussal, aki a madártani kalauzok elkészítésében ezúttal is sok segítséget nyújtott. A gyerekek memóriajáték segítségével ismerkedhetnek a Bakonyban élő emlős állatokkal vagy betekintést nyerhetnek a föld alatt élő élőlények otthonába. Mindeközben a kihelyezett interaktív tárlókkal elképzelhetik és – ami nagyon fontos e korosztály számára – megtapasztalhatják, hogyan jön létre a természet körforgása által a termőföld, és az oktalan emberi szemetelés milyen károkat okoz a természeti környezetben. Kialakul bennük egyfajta felelős gondolkodás és későbbi életútjuk során remélhetőleg a természeti értékek védelme mellett állnak ki, napi szinten tesznek azért, hogy a Föld egy élhető bolygó maradjon – sorolja tovább az újonnan létrehozott tanösvény előnyeit, jövőnkre kivetített hatásait Kovács Mónika. A környezettudatosságra nevelő játszóelemeket pályázati forrásból, önerőből és szülői támogatással alakították ki. Az intézményvezető külön köszönetét fejezi ki a rovarhotel kialakításáért *Jaguditsné Horgas Szabinának* és *Kertész Zoltán*nak, valamint *Németh László*nak, aki a kavicsos játszó alapanyagának beszerzésében és *Szecsődi Norbert*nek, aki a kivitelezésben nyújtott segítséget számukra.

KG

Jól vizsgáztak a zirci középiskolák – rendhagyó ballagás és gyermekfelügyelet az általános iskolában

A digitális oktatás tanév végéig érvényben maradt, de június 2-tól oktatási céllal már találkozhattak az iskolában a pedagógusok és a tanulók. A rendkívüli helyzet ellenére zavartalanul, az előírások betartásával lebonyolódtak az írásbeli érettségi vizsgák a két zirci középiskolában. Az általános iskolában rendhagyó ballagást tartottak és megszervezték a gyermekfelügyeletet. A zirci oktatási intézmények vezetőit kérdeztük.

– Az írásbeli érettségi zökkenőmentesen, a szabályok, előírások betartásával zajlott le. Az általános iskola négy napon keresztül két takarítóval segített ki minket, valamint egy felügyelő tanárral. Négy tanáruk az első héten folyamatos készenlétben állt, hogy segítségünkre legyen, ha nincs elég felügyelő tanárunk – értékelt *Balázsné Györek Zsuzsanna*, a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója. Az írásbeli érettségi vizsgák a PSZC Reguly Antal Szakképző Iskolájában is zavartalanul lezajlottak *Horváth Attila* igazgató beszámolója szerint. Hangsúlyozta, hogy a résztvevő tanulók fegyelmezetten viselkedtek, a tanári utasításokat maradéktalanul betartották.

A vizsgák a megfelelő védelmi intézkedések mellett zajlottak le. A gimnázium számára a fenntartó Veszprémi Tankerületi Központ biztosított szájmaszkokat, kesztyűket a tanároknak, valamint fertőtlenítőszereket. Ezúton is köszönetüket fejezik ki a zirci óvodának és a Segítő Kezek Házának, előbbi a pedagógusoknak, utóbbi a diákoknak varrt szájmaszkokat. A szakképző iskolában házilag készített maszkokat használtak, az intézményi dolgozók készítették azokat. Az érettségire érkező tanulókat egyesével léptették be az iskolaépületbe, ahol azonnali kézfertőtlenítésen kellett átesniük. Mindkét középiskola használta az önkormányzat által biztosított ózongenerátort a belső terek fertőtlenítésére. Zirc Városi Önkormányzat a Bakony Polgárőr Egyesület jóvoltából gazdagodott ezzel az eszközzel.

A PSZC Reguly Antal Szakképző Iskolájában 14 fő jelentkezett az érettségire, halasztást nem kért egyikőjük sem. Négy tantárgyból kellett érettségi vizsgát tenni. A matematika, magyar és történelmen kívül érettségi vizsgát szerveztek német, illetve angol nyelvből, továbbá informatikából és testnevelésből. A III. Béla Gimnáziumban az érettségire jelentkező 53 diák közül 1 fő lépett vissza. Sor került angol nyelv, német nyelv, földrajz, kémia, biológia, mozgókép- és médiaismeret, képző- és iparművészeti ismeretek, informatika és művészettörténet vizsgákra.

A veszélyhelyzet miatt ballagási rendezvényeket nem lehetett tartani, de mindkét igazgató a körülményekhez képest méltóképpen búcsúztatta el a végzős diákokat. Horváth Attila egy videós üzenet formájában kívánt sok sikert ballagó tanulóiknak, ugyanakkor hozzáteszi, augusztusban szeretnék megszervezni a ballagást a már végzett diákjaik számára. A gimnáziumban is nagyon szeretnének egy valódi ballagási ünnepséget tartani az iskola minden diákja, tanára és dolgozója jelenlétében, az ünneplő családtagokkal együtt. Balázsné Györek Zsuzsanna elmondja, a ballagás napján 10.00 órakor az iskola honlapján keresztül virtuálisan búcsúztatták el a ballagóikat. Az ehhez nyújtott segítségért köszönetét fejezi ki a zirci TV munkatársainak.

A digitális oktatás zirci iskolákban történő megvalósulásáról már írtunk korábban lapunk hasábjain, de a tanév végén egy rövid értékelést erről is kértünk az iskolaigazgatóktól. – Tanáraink, diákjaink belerázódtak ebbe a kényszer szülte helyzetbe, a többség jól vette az akadályokat – mondta Balázsné Györek Zsuzsanna. Hátrányként említi továbbra is a személyes kapcsolódások, a folyamatos visszacsatolás hiányát. – A digitális munkarend kapcsán mutatkozott kezdeti nehézségekkel megbirkóztunk, a tanulók a követelményeket teljesíteni tudták – összegezte az elmúlt hónapok távoktatásának tapasztalatait Horváth Attila.

Június másodikától a jogszabályi előírásoknak megfelelően a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolában is megszervezték a gyermekek felügyeletét, melyet június 26-ig kérhetnek a tanulók. Ez az alsó tagozatban megvalósul tizennégy gyermekkel, két csoportra bontva. A felső tagozatban viszont nem kért senki felügyeletet – mondta el érdeklődésünkre *Burján István* igazgató. Hozzátette, az iskoláknak felzárkóztató, tanulást támogató tevékenységeket is lehet szervezniük, ezzel a lehetőséggel azonban senki nem élt a zirci általános iskolában, az osztályzatok alapján le tudnak zárni mindenkit a 2019–2020. tanévben.

A gyermekfelügyelet naponta 7.00 órától 16.00 óráig tart. Játékkal, kézműveskedéssel ütik el az időt a diákok, leckeírásra is van lehetőség. Délben egy séta következik, mert az ebédet a szakképző iskola konyháján fogyasztják el. A városi játszótereket már lehet használni, így még több szabadidő-eltöltési lehetőség adódik a gyermekek számára, ha egy kicsit kimozdulnak a felügyelő pedagógusok vezetésével az iskolából.

A napi nyolc óra során sok játékra nyílik lehetőség, itt éppen LEGO-t építenek a gyerekek (Fotó: Dombi Tamásné)

A digitális oktatás az általános iskolában is érvényben maradt a tanév végéig. – A diákok nyolcvan százaléka becsületesen és tisztességesen dolgozott, mi is próbáltunk odafigyelni arra, hogy megfelelő mennyiségű anyagot küldjünk a gyerekeknek. Ha a visszajelzések alapján kicsit soknak vagy nehéznek bizonyult, akkor könnyítettünk is – értékelte az elmúlt hónapokat Burján István.

A ballagási ünnepélyt szűk körben és rendhagyó módon, a biztonsági előírásokat betartva rendezték meg. Tanévzáró ünnepséget viszont nem tartottak, és a járványhelyzet sok más iskolai programot is felülírt: osztálykirándulások, sportversenyek maradtak el, nem lehetett megtartani az erdei iskolát, nem utazhattak a gyerekek Határtalanul Erdélybe – ezt majd egy későbbi időpontban be tudják pótolni – és az Erasmus program második, lettországi állomására sem. – Ezeket az élményeket semmi mással nem lehet pótolni – zárja gondolatait az általános iskola igazgatója.

KG

Szabolcs tovább él a zirci Erdély-barátokban

Fáj az Erdélyi Baráti Kör Egyesület tagjainak a szíve, mert a közelmúltban elvesztették egy jó barátjukat. A kisbaconi születésű *Benedek Szabolcs Levente* súlyos betegséget követően, harminckét évesen távozott az élők sorából. Barátai révén emlékezünk rá.

– A barátságunk több mint tíz évvel ezelőtt kezdődött, amikor kitaláltuk, hogy Erdővidéken, Barót környékén turistautakat szeretnénk festeni. Kisbaconban találtunk szállást, és ő volt az, aki főzött ránk és mutatta az utat – idézi fel az első találkozás pillanatait *Valler Szilvia*, az Erdélyi Baráti Kör ifjabb generációjának képviselője. Ekkor még csak felmérték a terepet, és jobb segítőre nem is lelhettek volna, hiszen Szabolcs úgy ismerte az erdőt, mint a tenyerét, szinte beleolvadt a természetbe, Tamási Áron „Ábel a rengetegben" című regénye jut eszébe róla Szilviának, mint mondja, csakúgy itták a szavait, ahogy kalauzolta őket az ösvényeken.

Ezt követően a zirci Erdély-barátok rendre visszatértek Erdővidékre, hogy teljesítsék az elhatározásukat, és a már az első alkalommal megkedvelt vendéglátójuk mindig szabaddá tette magát kint tartózkodásuk idejére, együtt töltötték el az időt, közösen festettek. A barátság pedig egyre csak erősödött, Szabolcs édesanyja kíséretében el is látogatott Zircre, s úgy döntött, hogy városunkban kötelezi el magát a magyar állampolgárság mellett, az egyszerűsített honosítási eljárás szerint elsőként tett esküt a zirci Polgármesteri Hivatalban. Aztán eljött más alkalmakkor is, előfordult, hogy esküvőre voltak hivatalosak a párjával.

Majdnem minden évben találkoztak az Erdélyi Baráti Kör tagjaival, telefonon is tartották a kapcsolatot. Olyan élményekben volt részük, amit nehéz szavakba önteni, sok szép emlék fűzte össze őket, amelyek örökre megmaradnak, Szabolcs tovább él a szívükben. „Különleges érzéseket mozgatott meg bennünk a természetességével, a maga egyszerűségével" – mondja Szilvia, s hozzáteszi, hogy a baráti kör életkorban előrébb járó tagjainak lelkébe is beleivódott a személyisége, az értékrend, amit képviselt. Megismerték a családját is, nem felejtik el, amikor édesapja lovas kocsival vitte fel a turistaút-festő csapatot az erdélyi hegyekbe.

Benedek Szabolcs Levente fiatal feleségét és négyéves kisfiát hagyta hátra, akiknek a megsegítésére az Erdélyi Baráti Kör Egyesület gyűjtést szervezett. Már nagyon sok jó minőségű ruhanemű összegyűlt, melyet alkalomadtán eljuttatnak a családnak. Búcsúztatására a fennálló veszélyhelyzet miatt nem tudtak elutazni, de gondoskodtak a koszorú készíttetéséről és összeállítottak egy fotóalbumot Szabolcs emlékére, amelyet eljuttattak a családnak. Szeretnének majd egy közös megemlékezést is tartani a zirci temetőben, amikor minél nagyobb számban együtt lehetnek. Valler Szilvia hangsúlyozza, hogy a családdal a kapcsolatot továbbra is szeretnék megtartani. Kicsit másként élnek majd bennük a közös emlékek, de a barátságot meg kell őrizniük.

Az Erdélyi Baráti Kör Egyesület honlapján *Ujvári Ivett* is megemlékezett az eltávozó barátról, gondolataiból idézünk: „Soha többet nem látja már úgy az imádott erdőket, mint mi, akik még maradtunk, nem úgy hallja a madarakat sem... De biztos vagyok benne, hogy mostantól Erdővidéken ő hinti le éjszaka a harmatot a fűre, és majd ő rázza le a fák leveleit ősszel. És amikor az első virág kinyílik az erdőn tavasszal, ő ott fog állni mellette és megfesti a szirmait. Együtt száll a madarakkal és az ujjai megérintik a fenyőtűk hegyét és azok csillogni fognak tőle a napban. Csobogni fog a patakokkal és benne lesz a szénaillatú erdélyi nyárban."

Fotó: Erdélyi Baráti Kör Egyesület, Cikk: Kelemen Gábor

Adomány a magyar ajkú testvértelepüléseknek

Kukoda Vilmos zirci polgár megkereste Egyesületünket, hogy családja a koronavírus-járványra tekintettel, a város testvértelepüléseinek segítséget szeretne nyújtani.

Az adomány pénz, illetve jóminőségű ruhanemű.

Örömmel fogadtuk jelentkezését.

Ezzel egyidőben indítottunk egy gyűjtési akciót baróti barátunk, Benedek Szabolcs részére, az összegyűlt pénzadományból fájdalomcsillapítókat vásároltunk. (Sajnos Szabolcs fájdalmának enyhítéséhez talán hozzá tudtunk járulni, de barátunkat elveszítettük...)

Úgy okoskodtunk, hogy a Kukoda család pénzfelajánlását a derceni testvértelepülésnek juttatjuk el, a ruhaadományt pedig Barótra. (Kárpátaljára a határok nehéz átjárhatósága miatt tárgyi adományt nagyon körülményes elvinni.)

A nemes kezdeményezést felkarolta a Bakonyi Finnbarátok Köre és az Erdélyi Baráti Kör Egyesület is, így az adományt sikerült megduplázni: 200 000 Ft-ot utaltunk át a Derceni Általános és Középiskola részére. Az oktatási intézmény vezetőjét arra kértük, hogy az összeget a járvány megelőzéséhez szükséges eszközök beszerzésére használják fel.

Az összeg átutalását úgy időzítettük, hogy az június 4-én kerüljön az intézmény rendelkezésére.

A köszönőlevél szinte postafordultával megérkezett:

„Kedves Kukoda Vilmos és családja, Bakonyi Finnbarátok Köre tagjai, Erdélyi Baráti Kör tagjai!

A világban kialakult helyzet, a pandémia sok mindent átalakított a mi „kis" világunkban is.

A járvány ellen mindenki igyekszik a lehető legeredményesebben védekezni, elkerülni a vírus terjedését.

Köszönjük, hogy ebben a nehéz helyzetben is gondoltak ránk, és segítették tanintézményünket. Köszönjük, hogy ennyire figyelmesek, gondoltak a határon túli testvértelepülésre, s ezzel az anyagi támogatással nagy segítséget nyújtottak nekünk.

Különösen megható érzés volt, hogy az adomány a nemzeti összetartozás napján érkezett meg hozzánk, így még jobban érezhettük, hogy összetartozunk, fontosak vagyunk egymás számára.

Adományuk nagyban hozzá tudja segíteni tanintézményünket a vírus elleni védekezéshez.

Mivel állami támogatás nagyon ritkán jut el iskolánkhoz, ezért is nagy jelentősége van az Önök kezdeményezésének. Reméljük, a jövőben is folytatni tudjuk gyümölcsöző együttműködésünket, hiszen ősszel is nagyszerű élményekkel tértek haza Zircről diákjaink és kísérőtanáruk, most pedig szintén sokat köszönhetünk testvértelepülésünk polgárainak.

Adományukat, támogatásukat hálás szívvel és tisztelettel köszönjük! Önöknek eredményes járvány elleni védekezést, jó egészséget és tartalmas nyarat kívánunk!

Üdvözlettel: a Derceni Középiskola igazgatósága"

Csepp a tengerben, de jó érzés, hogy ez a kis csepp jó helyre került!

Sztana Éva

Boross László:
AZ ORSZÁGZÁSZLÓ MOZGALOM TÖRTÉNETE

TRIANON…

Ez a szó minden magyar ember tudatába mélységesen és kitörölhetetlenül bevéső dött. Nemzetünk tragédiája volt ez, hiszen az ország területének kétharmadát elcsatolták, s mintegy 3,3 millió magyar rekedt kívül az új magyar állam határain. Ez a mélységes, szívbemarkoló fájdalom hozta létre az Országzászló Mozgalmat, melynek történetét a diktátum aláírásának 100. évfordulója alkalmából idézzük fel.

Az Osztrák-Magyar Monarchia része voltunk, de a döntések Bécsben születtek. Még akkor is, amikor a szerb földalatti mozgalom vezéralakja, Apis beszervez egy szerencsétlen diákot, Gavrilo Principet, aki 1914. június 28-án lelövi Ferenc Ferdinánd trónörököst, s ennek nyomán az osztrákok kirobbantják az első világháborút. Nékünk, magyaroknak ebben semmi szerepünk sem volt, csak belerángattak minket. A háború végén aztán rajtunk verték el a port, s az osztrákok – a háború kirobbantói – némi veszteséggel ugyan, de megúszták.

A trianoni békekötésnél a magyar felet nemhogy a tárgyalóasztalhoz, de még az előszobába sem engedték be. (1919. január 18.) Ezért élünk azzal a szóhasználattal, hogy ez „békediktátum" volt.

Fokozta nehéz helyzetünket az a tény, hogy az 1919-ben Magyarországon hatalomra jutó Károlyi Kormány és az azt követő Tanácsköztársaság kommunista eszméinek terjedése megfertőzheti a nyugati birodalmakat is.

Románia, aki először hadban állt az Osztrák-Magyar Monarchiával, vereséget szenvedve békét kötött, majd amikor a helyzet úgy alakult, a háború vége felé ismét átállt az Antanthoz, s kétszeres árulása fejében megkapta Erdélyt és a Párciumot.

Az aláírást követően a magyar kormányküldöttség, Benárd Ágost küldöttségvezető (középen, balra cilinderrel a kezében) és Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ és államtitkár (jobbra fedetlen fővel), elhagyja az aláírás helyszínét, a Nagy-Trianon kastélyt

Magyarország csak az „ítélethirdetésre", Versailles Nagy-Trianon tükörtermében az aláírásra volt hivatalos 1920. június 4-én.

„A Szövetséges és Társult Kormányok kijelentik és Magyarország elismeri, hogy Magyarország és szövetségesei, mint e veszteségek és károk okozói, felelősek mindazokért a veszteségekért és károkért, amelyeket a Szövetséges és Társult Kormányok, valamint polgáraik az Ausztria-Magyarország és szövetségesei támadása folytán rájuk kényszerített háború következményeképpen elszenvedtek." (Az 1920. június 4. napján Trianonban kötött békeszerződés 161. cikke.)

Ez a súlyos igazságtalanság forgatta meg a kést a magyarok szívében Magyarországon és az elcsatolt országrészekben egyaránt.

Ez a mélységes, szívbemarkoló fájdalom hozta létre az Országzászló Mozgalmat.

„Az a nemzet, mely nem bízik a maga erejében és beletörődik abba, hogy mások irányítsák a sorsát, az a nemzet megérett a pusztulásra." (dr. Urmánczy Nándor, 1921)

Báró Urmánczy Nándor (1868–1940) Topliczán született (ma Maroshévíz), elemi iskoláit itt végezte, középiskoláit Brassóban, majd Budapesten jogot tanult és itt szerzett jogi doktorátust. Ekkorra már tökéletesen beszélt németül, angolul és románul. 1884 és 1902 között közfeladatokat vállalt, volt főszolgabíró Kis-Küküllő vármegyében, Maros–Torda vármegyében jegyző, majd főszolgabíró. Ebben az időben verseket, novellákat is írt. 1917-ben önként bevonult katonának. Hősiességéért vitézségi érmet kapott. Az ő kezdeményezésére készült el a Szabadság téren az Észak–Dél–Kelet–Nyugat szoborcsoport, amelyet azonban a kommunisták 1945 februárjában elpusztítottak.

„Igazán nagy gondolatok csak történelmi időkben, egy nemzet sorsfordító pillanataiban születnek."

A Szabadság téren felállított négy szobor a négy égtáj felé szétszakított magyarságot jelképezi.

A nemzeti lobogó egy ország együvé tartozásának szent jelképe. Az elszakított országrészek magyarságának egyetlen – az összetartozást megszemélyesítő – mentsvára az Urmánczy Nándor örmény származású országgyűlési képviselő által elindított Országzászló Mozgalom. "A magyar zászló szimbóluma, érzékelhető kifejezője a magyar állam eszméjének. Zászlónk sorsa azonos a magyar állam sorsával. A megszállás alatt lévő végekről száműzték, sőt bűnjelként kezelték a magyar zászlót is. A magyar zászlóban tehát érzékelhető módon jelképezve látjuk és tiszteljük a magyar impériumot. Az Országzászló még ennél is többet jelent, ez nem csak szimbóluma a magyar állameszmének, hanem az új harcos eszköze és jelképe annak az elszánt, tántoríthatatlan küzdelemnek, melynek célja az, hogy Szent István birodalmának minden népe és minden talpalatnyi földje visszakerüljön, és újra egyesüljön az ezeréves magyar impérium alatt." (Dr. Farkas Endre, A Bácskaiak Szövetségének ügyvezető alelnöke.) (Wikipédia)

Az első úgynevezett "Ereklyés Országzászló" felállításáról a Védő Ligák Szövetségének utódjaként 1925-ben jött létre az Urmánczy Nándor vezetése alatt működő Honvédelmi Párt, illetve a Magyar Szövetség szerveként a Szabadságtéri Országzászló Kitűzését Előkészítő Bizottság. A tervben szerepelt; ***„Egy olyan emlékművet létesítsenek, amely félárbocra húzott lobogó állandóan hirdeti a magyar egység és a magyar feltámadás gondolatát, de egyúttal emlékeztet az elszakított területekre és elszakított véreinkre is."***

Ereklyeként az ország minden településéről és az elszakított országrészek településeiről is egy-egy rögöt szereztek be, amelyet az emlékmű ereklyetartójában

helyeztek el. Az ereklyetartó zárófedelén az alábbi feliratot helyezték el:

„Tudd meg óh ember, hogy e helyen Nagy-Magyarország vérrel, könnyel és verejtékkel megszentelt földjén állsz.”

Az avatásra 1928. augusztus 20-án, Szent István ünnepén került sor. Az Országzászló előtt virágágy pompázott, amelyben a történelmi és a trianoni ország földrajzi térképe és a „Nemzeti Hiszekegy” földből kinőtt virágokkal volt kirakva. A zászlón az angyalokkal körülölelt alappajzsos címer, a zászlórúd tetején pedig egy esküre emelt kéz volt látható. A zászlót félárbocra eresztették vissza. A zászlórúdon mindig félárbocra volt engedve a nemzeti lobogó. Ez fejezte ki a trianoni döntés elleni tiltakozást és a Nagy-Magyarországhoz való ragaszkodást. A lobogót csak az 1938-1941 között végbement területgyarapodások alkalmával vonták fel egy-egy hétre az árboc csúcsáig.

Még 1920-ban az Urmánczy Nándor vezetésével megalakult **Védő Ligák Szövetsége** pályázatot írt ki a nemzet összetartozását kifejező rövid ima vagy fohász megalkotására. A győztes Papp-Váry Elemérné, Sziklay Szeréna „Hitvallás” című verse volt, a „Nemzeti Hiszekegy”:

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Ezt követően sorra létesültek Országzászló Emlékművek Magyarországon és az elcsatolt területeken egyaránt. A Zirci Országzászlót 1937. június 20-án avatták fel.

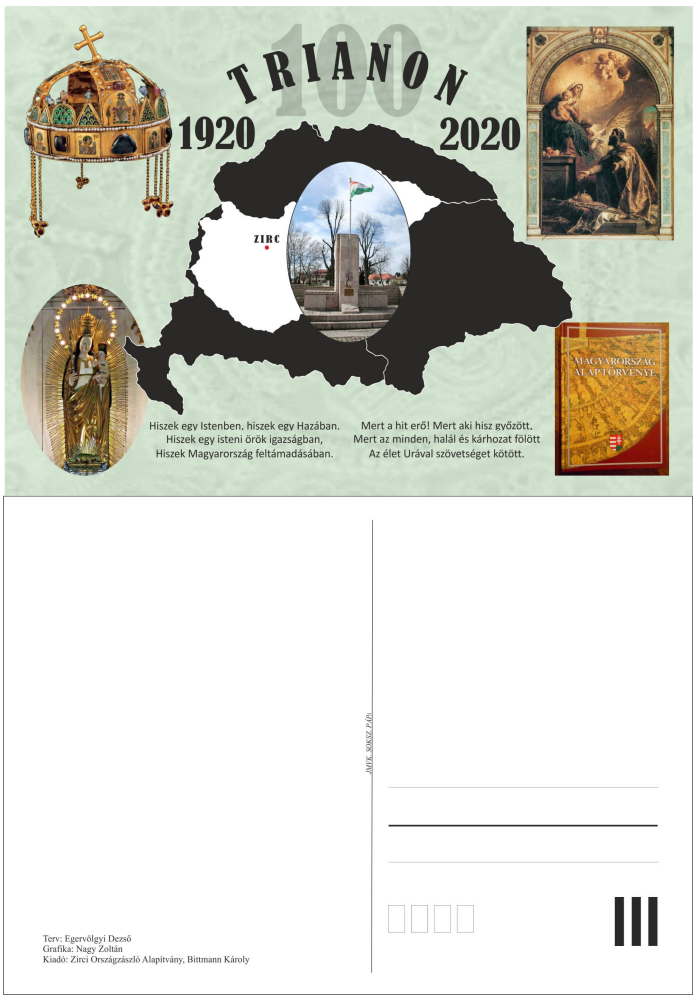
Budapest, Szabadság tér – virágokból kialakított Magyar Hiszekegy

FORRÁSOK:

- INVICTUS – Az ember, akit nem győztek le. 2011. szeptember. Urmánczy Nándor 1868–1940. Fráter Olivér történész. Dr. Urmánczy Nándor Egyesület kiadványa.
- WIKIPÉDIA: Trianoni békeszerződés
- FOTÓK: SzoborLap.hu, Fortepan archív felvételek. Boross László: Maroshévíz ma.

A Zirci Országzászló Alapítvány által Trianon 100. évfordulójára kiadott plakát és képeslap

Dr. Förster Kálmán (1885–1971)

Förster Kálmán a felvidéki Szepes vármegyében, Szepesolasziban született 1885. július 29-én. Iskoláit itt kezdte, majd Iglón folytatta, ezt követően pedig a lőcsei gimnáziumban érettségizett. A kassai és eperjesi tanulmányai után egyetemi éveit Budapesten fejezte be. Diplomája megszerzése után 1910-ben Poprád városának polgármestere lett, vagyis alig 25 évesen kezdte meg közigazgatási pályafutását az akkori Magyarország legfiatalabb tisztségviselőjeként. Még ebben az évben feleségül vette Kummer Júliát *(1885–1947, Zirc†)*. Poprádon 1918-ig, az első világháború befejezéséig látta el hivatali teendőit. Mivel a csehszlovák államiság eszméjével nem tudott azonosulni, az elvárt hivatali esküt nem tette le a csehszlovák kormányra, ezért távoznia kellett szülőföldjéről. *(1921. 04. 08. Nagytétény menekült lista)*.

A Förster család Budapestre költözött, néhány hónap bizonytalanság után a belügyminiszter rendelete alapján 1920 -1921-ben Újpest helyettesítő polgármestereként dolgozott. Az akkorra már nagy közigazgatási tapasztalattal rendelkező Förster Kálmánra bízták ezt követően Salgótarján várossá alakulásának előkészítését. Munkája elismerése is szerepet játszott abban, hogy ő lett Salgótarján első polgármestere. Ezt a címet 1922 és 1943 között megőrizte, feladatát nagy szakmai sikerrel látta el. *„Hogy mennyi és milyen munkát jelentett számomra a hihetetlenül elhanyagolt Salgótarjánnak valamennyire való rendbe hozása, azt csak az tudja kellőképpen méltányolni, aki Salgótarjánt 1922 előtt és 1943 után, vagyis 21 év polgármesteri működésem elején és annak végén látta” – írja visszaemlékezésében Förster Kálmán*. 1943 elejétől több személyeskedő és politikai támadás érte (visszaemlékezései alapján legfőképpen azért, mert nem tudott “beilleszkedni a mindinkább terjedő nyilas-gondolkodásba”), mindezek miatt nyugdíjazását kérte (1944. január 1.). 1944 elején Bodajkra, majd Bakonycsernyére költözött feleségével, aki 1947. január 20-án szívgyengeségben a zirci kórházban elhunyt. A második világháborút követően a közhivatalokban és máshol is vezető beosztású személyek tevékenységét igazoló bizottság tekintette át *(a háború előtti és alatti politikai nézeteinek és magatartásának vizsgálatára terjedt ki)*. A salgótarjáni bizottság nem volt jó véleménnyel Förster Kálmánról, nem adtak számára igazolást és még a nyugdíját is megvonták. Pécsre költözött második feleségével *(özv. Básthy Lászlóné, Szalay Gizella)*. Hermann Ernő óvári agrármérnök, volt első világháborús orosz hadifogoly vőtársa *(felesége Szalay Mária)* rokoni közelségébe előbb albérletbe, később az evangélikus egyház szeretetotthonába került, ahol pénzügyi munkával, Bösendorfer zongorája bérbeadásával és a redőnyjavítás kitanulásából származó jövedelméből tartotta fenn magát és második – Salgótarján-környéki származású – feleségét, akivel csendesen, némán, számkivetve hordozták magukban a múltat, a Trianont, a salgótarjáni elhallgatott, hallgatásra ítélt éveket, évtizedeket. Förster Kálmán 1969-ben járt Salgótarjánban utoljára, amikor a korábbi múzeumigazgató felkérésére az idős polgármester leírta saját kis írógépén élettörténetét, s hogy átadja a városnak emlékiratait, a tanácselnök azonban nem fogadta. Az anyag így a múzeumba került, és ott maradt, a feledés homályában, egészen 2012-ig, amikor Szirácsik Éva megyei múzeumigazgató szerkesztésében kiadásra kerülhetett.

Magas kort ért meg, 1971. szeptember 24-én hunyt el Pécsen, és kívánságára szeretett első felesége mellé temették el Zircen. *(A második felesége is Pécsen hunyt el, akit Salgótarjánban temettek el.)*

Köztiszteletben álló, nagy szaktudású, jó természetű ember volt. Tisztelői kegyelettudóan rendszeresen meglátogatják a zirci sírját. Salgótarjánban teret, emlékparkot, a polgármesteri hivatalban termet, a környékén turistaotthont neveztek el róla, felállították a köztéri polgármesteri szobrát és a pantheonban a mellszobrát. A születésnapja körül Förster Kálmán Napokat tartanak. 1932-ben díszpolgárrá választották, 1936-ban kormányfőtanácsosi kinevezést kapott. A Magyar Turista Szövetségnek hosszú ideig társelnöke, a Magyar Hegymászók Egyesületében éveken át választmányi tag volt, s ennek tiszteletére Förster-emléktúrákat szerveznek. *2017. évi Salgótarján várossá avatásának 95. évfordulója programból: kegyeleti túra Zircre Förster Kálmán sírjához.*

Trianon 100. évfordulójára dr. Sárosi István pécsi orvos-író drámában feldolgozta a békediktátum újratárgyalását, s ebben a korának nagy politikusai között az egykori poprádi polgármester is méltó szerephez jutott. Poprád is egyharmados arányban német-tót-magyar lakosságú volt, ahogy a Monarchia a népek kohója volt. Mégis, egy nagyszerű irányítás mellett békésen, egymást segítve együtt éltek. Amikor a zavargásokra megmozdult vegyes lakosság kérlelte, (éppen Apponyi nagy hatású beszéde napján), hogy esküjével maradjon hivatalában a város érdekében, nagyon elgondolkodott. ”Életem minden szála ideköt, de a magyar kormány álláspontja annyira bizonytalan és zavaros. Egyszer azt utasítja a Belügyminisztérium, hogy tegyük le a hűségesküt, máskor meg egyenesen eltiltanak attól! Iszonyú lelkitusát vívok magamban. Az eskü szent fogadalom, ezzel hitben élő ember nem játszhat!”

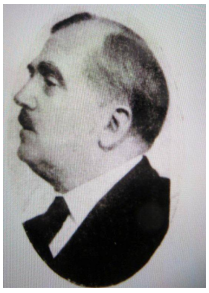
A temetőnkben nyugvó Dr. FÖRSTER KÁLMÁN egykori poprádi és salgótarjáni polgármester példát ad arra, miként lehet e szörnyű sorscsapások között is méltósággal viselni az emberi létet.

Nyugodjanak Békében az utolsó, választott örök otthonukban, a gyönyörű Bakonyban!

Összeállította: Répás József, Zirc

Források:

- Szepességi Baráti Kör, 2012: Megemlékezés Salgótarján első polgármesteréről
- Dr. Sárosi István, 2020: TRIANON dráma
- Erdélyi hírek, 1921. évi 19. sz. ...Magyarországra menekültek
- Hungaricana: Salgótarján történeti kronológiája
- Zirc - Felső temető, 1971-: I. parcella (*főbejárattól jobbra*), 32. sor, 16. sír

Dr. Förster Kálmán arcképe

Síremléküket első feleségével a zirci Felső temetőben, a fotó a szerző által feliratozott

Salgótarjáni szobra

A „Trianon 100” előadás Székesfehérváron – Dr. Förster Kálmán szerepében Krisztik Csaba erdélyi származású színész

Acélos vasakkal tekernek a cél felé

Kiemelkedő kerékpáros eredményeket felmutató fiatalok egy újonnan alakult zirci székhelyű egyesületben folytatják a versenyzést, és egy újabb, az egészséges életmódot, a szabadidő hasznos eltöltését népszerűsítő közösséggel gazdagodott városunk: bemutatkozik az Acél-Vakond Kerékpáros Sportegyesület.

A „karantén” időszakát követően éledezik a sportélet, a korlátozások enyhítésével újra tarthatnak edzéseket az egyesületek. Nyeregbe pattantak a közelmúltban alakult Acél-Vakond Kerékpáros Sportegyesület bringásai is, a csapattagok ráadásul egységes felszerelésbe bújtak.

– Szerettünk volna tavasszal egy bemutatkozót tartani, de a járványhelyzet közbeszólt. Az első közös edzőtáborunkat még meg tudtuk tartani, aztán a csapatedzéseket felváltották az egyéni edzések – indítja a beszéd fonalát a móri születésű, jelenleg Felsőörsön élő *Orosz Péter* egyesületi elnök (képünkön), akinek sok kedves emléke származik Zircről, elmeséli, hogy itt nyert például szánkóbajnoki címet az úttörő olimpián. A sport végigkísérte eddigi életét, a kerékpározással is már gyerekkorában megismerkedett, később futott, triatlonozott, országúti kerékpárversenyeken vett részt, és az egyesület ügyeinek intézése mellett ma is aktívan teker.

A kerékpársport iránti szeretet öröklődött, hiszen Péter lánya is versenyez, barátaival egy igen eredményes csapatot alkotnak. Már régóta szövögették az egyesület megalakításának gondolatát a profi kerékpárversenyzői múlttal rendelkező zirci *Galaczi Miklóssal*, akivel a Móri Karika versenyeken ismerték meg egymást és utána is folyamatosan tartották a kapcsolatot. Tavaly ősszel ültek le először tárgyalni a névadó szponzorral, és a terveket sikerült megvalósítani, január elején az egyesület zirci székhellyel máris bejegyzésre került.

A zirci kerékpárutat is kipróbálta a bringás csapat

Közel harminc tagot számlálnak, az U7-es korosztálytól a junior korosztályig foglalkoznak a fiatalokkal, akik közül jelenleg kilencen versenyeznek. Főleg a Mountain Bike Olimpiai Cross Country szakágban indultak eddig, de több országúti és cyclocross versenyen is sikeresen szerepeltek. A versenycsapat, a különböző helyeken élő fiatalok mellett a kerékpározást amatőr versenyszinten űző zirci felnőttek is csatlakoztak a kezdeményezéshez. Orosz Péter hangsúlyozza, nem eredmény-centrikus az egyesület, alapvető céljuk, hogy sportoljanak a gyerekek, népszerűsítsék körükben a kerékpározást, megtanítsák őket a forgalmi szabályok betartására. Örömét fejezi ki, hogy Zircen a névadó, főtámogató cég mellett további szponzorokra leltek.

A járványhelyzet a kerékpáros versenynaptárt is átírta, a szövetségi tájékoztatás szerint nagy valószínűséggel augusztusban indulhatnak újra a versenyek. A kormányzati engedélynek megfelelően az egyesület újra tart csoportos edzéseket, készülnek az őszi versenyszezonra.

Az év elején megalakult Acél-Vakond Kerékpáros Sportegyesület bemutatkozása Zircen

Csombor Krisztián, a főtámogató Acél-Vakond Kft. ügyvezetője, projektigazgatója gyermekkora óta kerékpározik, és a családja is nagy sportrajongó. Sokat túráznak a Bakonyban barátokkal, ismerősökkel, illetve ha jönnek hozzájuk vendégek, akkor mindig elviszik őket egy kellemes biciklitúrára. Ezért is láttak fantáziát az egyesületben, és úgy látja, sikerült megteremteni egy családias légkört, amely hosszútávon is eredményesen működhet. Mindenben segítik, összefogják a fiatalokat, akikben nagy előrelépési lehetőséget látnak. Fontosnak tartják a közösségépítést is, évente többször találkoznak Zircen az egyesület tagjai.

A csapatedzőjük *Szöllőssy István*, aki tizenöt éve foglalkozik edzői tevékenységgel terepkerékpár, országúti és triatlon szakágakban, sportágakban, két olimpiára is felkészítette *Parti András* magyar mountain bike versenyzőt, mindemellett számos országos bajnoki címet gyűjtöttek már be a tanítványai a különböző versenyeken. – Mivel az egyesület versenyzői különböző helyeken élnek, közös edzésre havonta csak egy-két alkalommal nyílik lehetőség. A fiatalok edzésterveket kapnak, és azokat hajtják végre a saját lakóhelyükön, a modern eszközök segítségével pedig elég pontosan tudom monitorozni, hogy milyen munkát végeznek – avat be miket a felkészítés kulisszáiba az egyesület csapatedzője. Kemény sportként jellemzi a versenykerékpározást, ahol sokszor „szeretni kell a szenvedést is”.

Galaczi Miklósnak profi kerékpárversenyzői múltjából kifolyólag van bőven tapasztalata, amit át tud adni az egyesület alapját képező utánpótlás-versenyzőknek. Nem véletlen, hogy őt választották csapatkapitánnyá, elsődleges feladata az edző által előírtak haladéktalan betartatása az edzéseken, edzőtáborokban, de ő maga is ellátja feladatokkal a fiatalokat. Hangsúlyozza, hogy van csatlakozási lehetőség az egyesülethez, az amatőr szinten kerékpározókat is szívesen látják, a gyerekeket pedig szeretnék segíteni a fejlődésben, és akinek arra van affinitása, abból profi kerékpárversenyzőt is tudnak faragni. Miklós a szakmai tudása, sportszeretete mellett szervizesként is támogatja az egyesület eredményes működését.

KG